

Ons nummer: O25.001328

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Plaatsing en exploitatie Laadinfra
Commissie	Doarp, Stêd en Omkriten
Collegebesluit d.d.	8 juli 2025
Portefeuillehouder	Henk de Boer
Team	Wegen
Adviseur	Thijs Berger

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

- a. de huidige concessieovereenkomst met firma Laadkracht met drie jaar te verlengen tot en met 31 december 2028, tenzij er tussen OVEF en Laadkracht een overeenkomst gesloten wordt;
- b. het laadtarief voor deze periode conform het aanbod van Laadkracht vast te stellen volgens de volgende opzet, bestaande uit twee onderdelen:
 - het deel dat betrekking heeft op kosten voor bedrijfsvoering van Laadkracht vast te zetten op € 0,45 / kWh inclusief btw;
 - daar bovenop komt het deel dat betrekking heeft op de levering van energie via OVEF. Dit wordt jaarlijks afgestemd met de OVEF, waarbij dit flexibele energietarief 1:1 wordt doorgevoerd in het laadtarief van Laadkracht;
- c. geen verkeersbesluiten meer te nemen wanneer een laadpaal wordt geplaatst;
- d. de gemeenteraad hier door middel van een actieve info over te informeren;
- e. Firma Laadkracht schriftelijk te informeren over dit besluit.

Toelichting/achtergrond

Ten behoeve van de uitrol en exploitatie van laadpalen voor laadinfrastructuur heeft onze gemeente een concessie met Laadkracht afgesloten voor de periode tot en met 2025.

Het oorspronkelijke laadtarief, waarop Laadkracht heeft ingeschreven, bedroeg € 0,42 / kWh incl. btw. In dit vaste tarief zijn alle kosten opgenomen voor het plaatsen, beheren en onderhouden van te plaatsen laadpalen, inclusief de leverantie van de benodigde energie (stroom) gedurende de initiële looptijd van het contract tot en met 2025.

Wegens substantiële prijsstijgingen van energie ten gevolge van onder andere de corona crisis en de oorlog in Oekraïne stond sinds de loop van 2022 de business case van Laadkracht onder druk. Omdat toen voorzien werd dat deze prijsstijgingen van energie een structureel karakter zouden krijgen, heeft het college besloten om het vaste laadtarief enkele malen aan te passen naar € 0,71 / kWh (01-06-2022 t/m 30-09-2022), respectievelijk € 0,97 / kWh (01-10-2022 t/m 31-12-2022) en € 0,79 / kWh (01-01-2023 t/m 31-12-2025). Dit laatste en dus huidige tarief is mede tot stand gekomen, doordat Laadkracht met de coöperatie Wijnjewoude Energie Neutraal (WEN) heeft afgesproken om de energie voor een vast bedrag bij hen in te kopen voor deze zelfde periode.

Achteraf bleek dat de prijsstijgingen van energie minder structureel waren en zelfs gingen zakken, waardoor ons laadtarief zelfs tot de duurdere van Nederland behoren. Hier zijn vanuit onze gemeenteraad vragen over gesteld (Ynwenners oan it wurd) en vanuit de media was hier ook aandacht voor. Omdat het contractueel overeengekomen laadtarief vast staat tot eind 2025 en ook het energie contract van Laadkracht met WEN vast staat tot eind van dit jaar, kon het laadtarief niet worden aangepast.

Bij de plaatsing van nieuwe laadpalen in het volgende principe van toepassing: “paal volgt vraag”. Dit principe is in 2020 door het college vastgesteld in de “Beleidsnota opladen elektrische auto’s” en dit is ook zo 1:1 opgenomen in de aanbesteding en concessie met Laadkracht. De vraag naar palen bleef echter achter bij de verwachting die bij de aanbesteding is geschetst; toen is uitgegaan van 500 laadpalen eind 2025, echter is dit aantal later al omschreven als “ronduit optimistisch”, dit was meer een ambitie dan een realistische verwachting. In 2022 is deze ambitie al bijgesteld naar 375 stuks, alleen was toen ook al duidelijk dat zelfs dit niet realistisch is. Momenteel staan er slechts iets meer dan 150 laadpalen. Het hoge laadtarief is waarschijnlijk mede een oorzaak van dit lage aantal palen.

De overeenkomst met Laadkracht heeft dus een eerste looptijd van 5 jaar, deze loopt door tot en met 31 december 2025. In deze concessie zijn twee verlengopties opgenomen: een eerste verlengoptie van drie jaar en vervolgens nog tweede verlengoptie van twee jaar.

Laadkracht heeft, ondanks alle tegenvallers en negatieve aandacht van de afgelopen jaren, kenbaar gemaakt graag gebruik te willen maken van de verlengoptie binnen de concessie. Daartoe heeft Laadkracht ons een nieuw aanbod gedaan waarin het laadtarief fors naar beneden toe is bijgesteld. Dit konden ze mede doen, omdat ze na 2025 niet meer gebonden zijn aan het energie contract met WEN.

Laadkracht heeft in hun aanbieding het laadtarief in twee onderdelen opgesplitst: het eerste deel betreft kosten voor bedrijfsvoering en exploitatie en het tweede deel zijn de kosten voor de levering van energie. De kosten voor bedrijfsvoering worden voor een vast tarief aangeboden gedurende de nieuwe contractperiode. Nieuw is dat de energie wordt geleverd door de OVEF en dat deze kosten 1:1 worden doorberekend; een kanttekening hierbij is wel, dat de OVEF ook te maken heeft met wisselende kosten en daardoor niet voor meerdere jaren het energie tarief kan vastzetten, waardoor het energie tarief van OVEF flexibel is. Dit energie tarief varieert met de kennis van nu tussen € 0,09 en € 0,14 / kWh (incl. btw).

Laadkracht heeft in haar aanbieding ons twee opties aangereikt: alleen gebruik maken van de eerste verlengoptie (t/m 2028), maar ook het in één keer verzilveren van beide verlengopties tegelijk (t/m 2030). Die laatste optie biedt Laadkracht wel € 0,02 / kWh voordeliger aan dan de eerstgenoemde optie.

In samenvatting ziet de aanbieding van Laadkracht er als volgt uit:

	contract t/m 2028		contract t/m 2030	
tarief bedrijfsvoering (excl. btw)	€ 0,37	€ 0,37	€ 0,35	€ 0,35
tarief kale, variabele stroomprijs via OVEF (excl. btw)	€ 0,07	€ 0,11	€ 0,07	€ 0,11
totaal laadtarief exclusief btw	€ 0,44	€ 0,48	€ 0,42	€ 0,46
totaal laadtarief inclusief btw	€ 0,53	€ 0,58	€ 0,51	€ 0,56

Een andere ontwikkeling die momenteel gaande is, is dat de provincie Fryslân en OVEF op dit gebied gaan stoppen met hun huidige wijze van laadpalen plaatsen en exploiteren. Momenteel hebben zij nog een concessie met Total Energies, die eind 2025 af loopt. OVEF is voornemens om deze activiteiten in drie onderdelen op te knippen en vanaf 2026 als volgt uit te voeren:

- a. Inkoop energie door OVEF
- b. Exploitatie door Frysk Laadbureau of OVEF
- c. Fysieke werkzaamheden als plaatsing, beheer, onderhoud, storingsdienst door een nog te contracteren aannemer, e.e.a. conform nu ook bij de openbare verlichting is geregeld.

Omdat deze omslag nog gaan is, zijn er nog een aantal onzekerheden, waardoor onder andere nog niet bekend is wat het laadtarief van de OVEF gaat worden.

Een mogelijke optie bij de plannen van de OVEF is dat ook zij een overeenkomst met Laadkracht gaan sluiten voor het uitvoeren van één of meerdere activiteiten. Als dit voordelen oplevert voor zowel OVEF, Laadkracht als gemeente Súdwest-Fryslân én alle drie de partijen komen hierover tot overeenstemming, dan bestaat de mogelijkheid dat de concessie tussen onze gemeente en Laadkracht wordt omgezet naar een overeenkomst met de OVEF. Deze mogelijkheid geniet de voorkeur van ons college. De komende tijd gaan wij in gesprek met OVEF en Laadkracht om te onderzoeken in hoeverre dit een realistische optie is.

Binnen Friesland lopen momenteel nog 2 andere concessies van laadpalen: 1 concessie met Allego in gemeente Leeuwarden voor € 0,62 kWh en een concessie van de provincie en OVEF met Total Energies voor € 0,46 kWh (beide ook incl. btw). Hierbij dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat wegens een aantal inhoudelijke verschillen het tarief van Total Energies niet goed vergeleken kan worden met het nieuwe aangeboden laadtarief van Laadkracht.

Alle voordelen, nadelen en alternatieven afwegend heeft ons college besloten om het contract met Laadkracht te verlengen tot en met 2028 voor een totaal laadtarief variërend van € 0,53 tot € 0,58 per kWh en inclusief btw. Dat is aanmerkelijk goedkoper dan het huidige laadtarief van € 0,79 / kWh incl. btw. En mocht de nieuwe business case van provincie Fryslân / OVEF ook voor ons en Laadkracht aantrekkelijk zijn, dan ontstaat er wellicht een mogelijkheid dat er nog aansluiting bij provincie Fryslân / OVEF gezocht gaat worden.

Daarbij is onze verwachting dat ten gevolge van het lagere laadtarief de groei van het aantal nieuwe laadpalen sneller gaat dan de afgelopen vierenhalve jaren. Tevens zijn we contractueel minder lang gebonden aan Laadkracht, zodat een natuurlijk moment om aan te sluiten bij de OVEF eerder is dan als het contract wordt verlengd tot en met 2030.

Naast het versnellen van de doorlooptijd van de aanvraag van een laadpaal, die binnen onze gemeente al relatief kort is, is een argument om te stoppen met verkeersbesluiten nemen voor laadpalen dat laadpalen al veel meer gangbaar zijn geworden in plaats van een uitzondering. Ook sluit dit besluit naadloos aan op de visie en het streven van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) om te stoppen met deze verkeersbesluiten.

Gezien eerdere aandacht in uw gemeenteraad en de media over het huidige, hoge laadtarief in onze gemeente, zijn wij van mening u door middel van deze actieve info te informeren over dit besluit.

Planning en vervolgproces:

- Vóór 1 augustus 2025 besluit schriftelijk kenbaar maken aan Laadkracht (contractueel bepaald)
- Vanaf 01-01-2026 is het nieuwe laadtarief van Laadkracht van toepassing.